

MF DNES: Bude potřebná další defenestrace?

10. 04. 2024

9. 4. 2024 - Mladá fronta DNES/Hovory z lán(ů) - V neděli se v Brně, tedy líhni talentů dnešní vlády a dějišti výstavy Techagro, uskutečnil sněm Agrární komory ČR.

Ačkoliv pan premiér by nás mohl pár kroků od svého domova navštívit ekologicky pěšky, na kole, či jak říkají obyvatelé moravské metropole „šalinó“, zemědělcům dal opět košem. Statečnější byl ministr zemědělství Marek Výborný a vzhledem k obtížné geopolitické situaci se jednání zúčastnil také ministr válek, respektive ministr Válek.

Jelikož se „Hustolesovi nevěří“, respektive mě či mé kolegy z vedení agrární komory vláda často označuje za dezinformátory, promluvili o nelehké situaci v sektoru před resortním ministrem samotní zemědělci. Ti se shodli na tom, že čelíme největší krizi od vstupu do EU a že reakce vlády neodpovídá hloubce této krize, není dostatečná a hlavně dostatečně rychlá.

Nejdůležitější komodity prodáváme za ceny globální, které odpovídají roku 1989, přičemž máme náklady lokální, které zase odpovídají roku 2024, tedy závazkům vyplývajícím z členství v Evropské unii a možná historicky tradiční snaze být bruselštější než Brusel a nastavit si mnoho podmínek ambiciózněji než evropská konkurence. O konkurenci mimo Evropu, která nemusí plnit nic z toho, co český sedlák, ani nemluvě. Již v minulém roce byl zaznamenán nejhorší hospodářský výsledek sektoru od roku 2011, letos to bude ještě horší.

Nejenže pokračuje propad cen, zpožďuje se také výplata dotací, respektive kompenzací za omezení hospodaření, plnění společenské poptávky produkovat ekologičtěji. V meziročním srovnání bylo do konce března letošního roku vyplaceno 28 miliard korun, letos je to jen 18 miliard. Jestli je za tím náběh dotačního systému, kontroly kontrol jdoucích z Bruselu či snaha vylepšit si opticky v prvním kvartálu 2024 státní rozpočet, lze jen spekulovat. Když jsme u vylepšování rozpočtu – vláda zemědělcům letos vzala dvě miliardy korun na dani z nemovitých věcí a teď jim „velkoryse“ nabízí 550 milionů za plnění nadstandardních požadavků v chovech zvířat, tedy za kompenzaci nákladů, které už zemědělci museli vynaložit.

Bude další protest? Bude před Úřadem vlády další kupka hnoje? Jestli se vláda neprobere, nelze to vyloučit. Nejsme sice v Rusku, kde se politici mění u otevřených oken, nicméně historie naší vlasti hovoří o poslední defenestraci místodržících (a vzhledem ke ztrátě suverenity po Lisabonské smlouvě tak lze domácí politiky označit), která proběhla právě do kupky hnoje 23. května 1618. Ne že bych chtěl vyzývat k násilí, ale stará pravda hovoří, že ten, kdo se nepoučí z historie, je odsouzen ji opakovat...

Autor: Jan Doležal, prezident Agrární komory ČR